

і негативні кореляції, що свідчить про можливість отримання високопродуктивних форм стійких до вилягання.

У результаті досліджень нами виділені середньорослі, низькорослі та карликові джерела колекційних зразків за стійкістю до вилягання. Практичний інтерес для селекційної роботи становлять зразки різного еколого-географічного походження за комплексом господарсько-цінних ознак: МПР Райдужна, Леукурум 10-28, Леукурум 10-07, Золотко, Гордеїформе 10-12, (UKR), Belladur (AUT), Кустанайская 28 (KAZ), що рекомендовані як батьківські компоненти для схрещувань з високим потенціалом продуктивності та стійкістю до вилягання.

УДК582.929.4:551.583.2:632.931.1

Кременчук Р. І., молодший науковий співробітник лабораторії

квітково-декоративних та лікарських рослин.

Інститут садівництва НААН

E-mail: krem07@ukr.net

БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТЕБЛОВОГО ЗЕЛЕНОГО ЖИВЦЮВАННЯ ЛАВАНДИ ВУЗЬКОЛИСТОЇ (*LAVANDULA ANGUSTIFOLIA* MILL.) В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Розширення ареалу вирощування ефіроолійних культур в Україні - важливе завдання аграрного сектору. Відомо, що така гарна і корисна рослина як лаванда вузьколиста (*Lavandula angustifolia* Mill.) в основному культура південних регіонів, оскільки сума ефективних температур у період її вегетації повинна становити не менше 2750...2950 С. Зона Лісостепу не завжди може забезпечити цю рослину потрібним теплом. Проте зацікавленість лавандою вузьколистою є досить високою у споживача, тому перед науковцями стоїть завдання розробити елементи технології розмноження та вирощування цієї культури в даних ґрунтово-кліматичних умовах, як цінної ефіроолійної та декоративної культури.

Для виконання поставлених завдань були використані 8 сортів лаванди вузьколистої вітчизняної та зарубіжної селекції: 'Феєрфогель', 'Лівадія', 'Оріон', 'Восток', 'Кенінг Гумберг', 'Маєстро', 'Веселі нотки', 'Річард Уолс' з характеристиками високого рівня декоративності. Живцювання і вивчення регенераційної здатності проводили за загальноприйнятими методиками (А. І. Єрмакова (1985), Р. Х. Турецька (1968)). Схема дослідів включала варіанти де факторами мінливості були сорти і біологічно активні речовини: β-індомілазаяна кислота (ІМК), бурштинова кислота і гіберелін.

У результаті досліджень виявлено, що даним сортам властива слабка регенераційна здатність за вкорінення стебловими зелени-

ми живцями в умовах дрібнодисперсного зволоження без обробки біологічно активними речовинами. Виявлено неоднакову регенераційну здатність у досліджуваних рослин, яка залежала від строків живцювання та частини пагона. У зелених живців досліджуваних видів регенерація кореневої системи за живцювання першої декади травня відбувається швидше, ніж за цей період квітня місяця, достовірно вищий показник виходу вкорінення з базальної частини пагона, порівняно з апікальною.

Аналізуючи результати досліджень виходу вкоріненних зелених живців за живцювання пізнішого періоду, в середньому по сортах, встановлено коефіцієнт варіювання – від 11,9 до 16,2 %, порівняно за живцювання у квітні місяці – від 9,2 % до 14,7 %, незалежно з якої частини пагона були заготовлені. Найбільше вкорінення зафіксовано в сортів – ‘Лівадія’ (15,4 %), ‘Кенінг Гумберг’ (15,0 %), нижчі показники вкорінення мали рослини сорту ‘Річард Уолс’ (11,9 %), які заготовлені з базальної частини пагона.

Усі біометричні показники розвитку кореневої системи в період укорінення були кращими підчас травневого живцювання незалежно від частини пагона.

Показники розвитку кореневої системи живців усіх досліджуваних сортів свідчать, що за обох строків живцювання достовірно вищі результати вкорінення відмічено у живців, заготовлених із базальної частини пагона.

УДК 633.112.1:631.559

Кузьменко Є. А., молодший науковий співробітник

Хоменко С. О., кандидат сільськогосподарських наук,

старший науковий співробітник, завідувач лабораторії селекції ярої пшениці

Федоренко М. В., науковий співробітник

Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла НААН

E-mail: evgeniy.kuzmenko.springwheat@gmail.com

ОЦІНКА КОЛЕКЦІЙНИХ ЗРАЗКІВ ПШЕНИЦІ ТВЕРДОЇ ЯРОЇ ЗА ЕЛЕМЕНТАМИ ПРОДУКТИВНОСТІ

Селекція пшениці на збільшення продуктивності – одне з найважливіших завдань, пов’язаних з надзвичайною складністю і комплексністю цієї ознаки, тому важливо знати оптимальні параметри та властивості їх формування.

Мета досліджень передбачала виділити колекційні зразки пшениці твердої ярої за елементами структури врожаю для їх залучення в селекційні програми в якості вихідного матеріалу. Дослідження проводились упродовж 2015 р. у лабораторії селекції ярої пшениці Миронівського інституту пшениці імені В. М. Ремесла